

1 Tesalonisense

Pablo ñi wüne wirielchi karta tati pu Tesalonikachengealu

Pablo wirilelfí tūfachi karta feyti feyentulechi pu che mülelu Tesalonika waria mew. Epu rupa ñi tripael mew tañi wewpiafiel tati werken dungu, Pablo puwi Tesalonika mew. Feychi mew, kiñeke che feychi waria mew feyentuy Jesus mew.

Pablo ayükefuy ka wiñome ñi amuael ta Tesalonika mew, welu pepi amulay. Feymew Pablo werküfi ta Timotew ñi yafültukumeafiel tati pu feyentulelu, Pablo am pepi ngemenolu. Feymew Pablo wirilelfí tūfachi karta tañi ngülamafiel ñi newentuleael engün ñi mupiltun mew ka ñi nieael engün kiñe nor mongen tutekefilu ta Ngünechen tunte kayñetungeafuy rume engün.

Chalin dungu

¹ Iñche, Pablo, Silfano ka Timotew iñchiñ wirilelfiyin tūfachi karta tati feyentulechi pu che mülelu ta Tesalonika waria mew, fey tati pu che kiñewkülelu ta Chaw Ngünechen mew ka Ñidol Jesucristo mew. Fey Ngünechen ka taiñ Ñidol Jesucristo* eluaeymünmew kisu ñi piwkeyechen ka kisu ñi küme tüngün eymün tamün mongen mew.

Tati inayentufal mupiltun ñi wülken ti pu Tesalonika tuwlu

* **1:1** Kiñeke kuyfi wirin mew ngelay: “ka taiñ ñidol Jesucristo”.

² Rumel mañumtuniekefiyiñ ta Ngünechen itrokom eymün mew, ka tukulpaniewkeyiñ taiñ ngillatun mew. ³ Fill antü tukulpaniewkeyiñ iñchiñ taiñ Chaw Ngünechen ñi adkiñ mew, kom fente küme mupiltulen mew küdawkeymün ta eymün ka fentre küme piwkeyen mew welukonkechi kelluwküleymün ka femngechi yafüluwün mew maneluwkülekeymün taiñ Ñidol Jesucristo mew tamün kellunicaetew kisu ñi newen mew tati kutrankawün mew.

⁴ Pu peñi ka lamngen, Ngünechen ta piwkeyenieeyümew ta eymün, ka kimnieiñ ta kisu tamün dullietew. ⁵ Fey iñchiñ wewpileluwiyiñ ti küme montuluwün dungu, re dungun mew müten no, welu may tati Lif Küme Püllü ñi pepiluwün mew ka fente küme rüfngechi dungu mew ta tüfachi werken dungu ñi rüf feyngen. Ka femngechi, küme kimnieymün ta eymün chumngechi taiñ miyawpun nor piwke mew mülepulu iñchiñ eymün mew, fey ayüleluwiyiñ kisuke eymün tamün kümelkaleael.

⁶ Fey eymün kay, inayentufimün iñchiñ taiñ femelchi kümeke dungu, ka femngechi inayentufimün ta Ñidol. Feychi llowfimün eymün tati werken dungu, rume ayüwkülen tati Lif Küme Püllü ñi kellun mew, tunte küdawtufuymün rume fentren kutrankawün mew. ⁷ Fey tüfa famngechi ta eymün feleymün kiñe inayentufalchi dungu reke itrokotati feyentulelu mew mülelu ta Masedonia trokiñ mapu mew ka Akaya trokiñ mapu mew. ⁸ Wünellituy ta eymün mew, Ñidol ñi werken dungu kom mapu kimngey Masedonia ka Akaya

mew müten no, welu may ta itrokom püle ka kimngey ti mupiltun tamün nieel eymün ta Ngünechen mew, fey tüfa famngechi iñchiñ ngelay taiñ chem piael rume. ⁹ Welu kisu engün ta dunguy iñchiñ taiñ witranngemen ta eymün mew ka tamün küme llowmufiel ka femngechi tamün elkünutufiel ti adentun pu ngünechen, fey tamün inatua fiel tati mongen Ngünechen fey ti rüfngelu fey eluw tuymün tamün poyeafiel ta kisu. ¹⁰ Ka femngechi nütramyek eymün mew chumngechi tamün üngümniefiel ñi wiñometuael ta wenu mapu mew ta Jesus, Ngünechen ñi Fotüm, tüfey ta Ngünechen tañi wiñomongeltuel, fey Jesus taiñ montulaetew tati küpalechi fütra kutrankachen mew.

2

Pablo ñi küdaw Tesalonika waria mew

¹ Eymün pu peñi ka lamngen, kimnieymün iñchiñ taiñ ngünam rupanon ta eymün mew. ² Doyelchi may, tunte dew kimnieymün, ellaka mew ta iñchiñ lukatungeiñ ka wülelngeiñ ta Filipo waria mew, Ngünechen ta kellueiñ mew tamün kimeleluwmeafiel ta eymün kisu ñi werken montuluwün dungu, fente küme yafüluwün mew tati rangi fütra weychan mew reke. ³ Fey iñchiñ am welulkawkülenolu taiñ wewpikeelchi dungu mew, ka dungukelaiñ rume koyla ngünen mew, femngechi taiñ ngünenkanoafiel ta iney no rume. ⁴ Welu may, Ngünechen elueiñ mew taiñ femael, ka yefaleiñ mew ti werken montuluwün dungu, fey femngechi dungukeiñ tati. Ka ayükelaiñ taiñ tuteafiel tati pu che, welu Ngünechen may taiñ

tuteafiel, fey ta kisu kom kimnieñmaeiñmew taiñ rakiduam. ⁵ Fey eymün am kimnielu, chumkawnorume dungukelaiñ re ayüfalchi dungun müten ka diñmatukelafiyiñ rume dungun mew taiñ wewafiel ta pülata, Ngünechen ta küme kimniet tüfeychi dungu. ⁶ Chumkawnorume wewpitukelaiñ taiñ püramyengeael eymün mew no rume ka ti kakelu mew no rume. ⁷ Tunte kümefuy rume iñchiñ ta Cristo ñi apostolngen mew taiñ niepuafel awtoridad ta eymün mew, welu taiñ femafel pichikeche reke femyawiyiñ eymün mew. Chumngechi kiñe ñuke dapikey ñi pu püñeñ femngechi femiyiñ eymün mew. ⁸ Ka femngechi nieluviyiñ ta eymün fentren piwkeyen fey tüfachi dungu ayülefuiñ tamün eluwafiel, Ngünechen ñi küme dungu müten no, welu may iñchiñ taiñ mongen kütu. ¡Fente tamün piwkeyewfiel ta eymün!

⁹ Pu peñi ka lamngen, eymün konümpakeymün kay chumngechi taiñ küdawün ka kutrankawün mew wewiyiñ chemküñ taiñ mongeluwa. Küdawiyiñ antü ka pun, femngechi taiñ refalta ilenoael ta iñchiñ ta eymün mew ka iney engün mew no rume, welu kimeltuniewiyiñ Ngünechen tañi küme dungu. ¹⁰ Eymün küme kimnieymün, Ngünechen kafey, fey iñchiñ taiñ femyawün kiñe küme lif mongen mew ka küme nor piwke mew ka femngechi ñi ngenoael chem wesa dungu no rume eymün mew tati pu feyentulechi pu che ñi adkiñ mew. ¹¹⁻¹² Ka femngechi kimnieymün tamün yafuluwfiel ka llidmeluwfiel kake kiñeke ta eymün, chumngechi femkey ta kiñe chaw kisu ñi pu fotüm mew. Fey iñchiñ ngülamuwiyiñ tamün

küme femyawael nor dengu mew chumngechi feley ñi femael tati koneltulelu ta Ngünechen mew, tüfey tamün müträmetew tamün konpaleael kisu ñi llümlüm fütra küme mülewe mew.

¹³ Feymew llemay rumel mañumtulekeiñ ta Ngünechen mew, feychi mew ta eymün allkütulu Ngünechen ñi küme dengu iñchiñ taiñ wewpiel, llowsimün rüf dengu mew Ngünechen ñi küme dengu, fey re che ñi werkün dengu no tati. Fey rüf dengu mew Ngünechen ñi küme dengu am, fey tüfa ta elueymünmew tamün nieael kümekе rakiduam, eymün tati pu feyentulelu. ¹⁴ Feymew eymün, pu peñi ka lamngen, kutrankawlu ti wesa femmekengen mew kisu eymün tamün pu che mew, ka femngechi dengu mew rupaymün Ngünechen ñi trokiñche reke tati mülelu ta Judea mew, fey engün ta Cristo Jesus mew müleyngün, fey kisu engün am wesalkamekeetew kisu ñi pu tuwünche, tati pu judiu llemay. ¹⁵ Fey tüfachi pu judiu ta langümfingün ta Ñidol Jesus, chumngechi ta kuyfi mew langümfingün tati pu pelon wentru, fey iñchiñ ka femngechi wemütueiñmew. Fey tutekelayngün ta Ngünechen mew, ka itrokom pu che kayñetuniefingün. ¹⁶ Femngechi ayüfiyüm taiñ eludunguafiel tati pu judiu tuwünngenolu, fey ñi montuael kafey ta kisu engün, elukelaeiñmew taiñ femael. Fey ta famngechi doy ingentu wesakünuy tañi yafkan engün. Welu fewla, afkentulu engün, Ngünechen tañi fütra kutrankachen dew akuy ta kisu engün mew.

Pablo ayüley ñi wiñome witranngemeael ta pu tesalonikache mew

17 Pu peñi ka lamngen, feychi wüdatripatulu iñchiñ eymün mew kiñe mufü antü, fey tunte doy pewewlayiñ rume, miyawülüwiyiñ iñchiñ taiñ piwke mew ka rume ayütufuiñ tamün ka wiñome pewmeafiel. **18** Eluwfuiñ taiñ amuael, iñche müngell, ta Pablo, ayüfun ñi amuael kiñe mufü rupa, welu Weküfü katrülkaduameiñmew. **19** Fey, ¿chuchi am taiñ üngümnieelchi maneluwin ka taiñ ayüwün ka taiñ ayüwelnieetewchi dungu, fey taiñ tüngduamküleam? ¡Eymün ka müten llemay feleaymün feychi wiñometule taiñ Ñidol Jesucristo! **20** Felelley may, eymün ta iñchiñ taiñ tüngduamkülekemum ka taiñ ayüwkülekemum.

3

1 Feymew iñchiñ am doy kimwenolu eymün tamün chumlen, adkünuiñ taiñ müleweael ta Atena mew, **2** fey werküfiyiñ taiñ peñi Timotew, iñchiñ taiñ kompañ,* fey ta Ngünechen ñi dungu mew kellukeetew. Werküfiñ ñi amuael tamün witrankontupuaetew, fey tamün newentukuaetew ka yafültukuaetew tamün mupiltun mew, **3** femngechi ta iney no rume ñi ngañwadnoael tüfachi wesake katrülkán dungu mew, eymün am kimnielu taiñ kutrankawael tüfachi dungu mew. **4** Ka femngechi, feychi petu mülelu iñchiñ eymün mew, wüne feypikünuwiyiñ taiñ kutrankawael, fey eymün dew kimmieymün ñi femngechi felerpun. **5** Feymew, iñche tüngduamkülewenolu am, fey werküfiñ ta Timotew ñi ramtulmeaetew petu tamün newentulepen

* **3:2** Kiñeke kuyfi wirin mew ngelay: “taiñ kompañ”.

may tati mupiltun mew, fey iñche am llükalefulu tamün wesa üñfituaetew ta Weküfü femngechi elkünutuafuyümün tamün mupiltun ta Cristo mew, fey iñchiñ taiñ küdawpüdayael.

6 Welu fewla Timotew dew wiñomelu ta Tesalonika, fey nütramelpatueiñmew tamün petu mupiltulen ka tamün nien ta piwkeyechen kake kiñeke eymün. Feypipatueiñmew eymün tamün piwkeyen mew ka tamün rume ayülen tamün pewmeafiel chumngechi ta iñchiñ ayüleñ tamün pewafiel ta eymün.

7 Feymew tati pu peñi ka lamngen, rangi pu katrülkan dungu mew ka ti wesalkalen mew, llowiyiñ rume fentren yafüluwün kimlu iñchiñ eymün tamün rume yafüluwün mew amulen kisu tamün mupiltun mew. **8** Kimlu iñchiñ eymün tamün newentulen ta Ñidol mew, fey wiñome yafültukutueiñ mew. **9** ¿Chumngechi am fente küme mañumtuafiyiñ taiñ Ngünechen eymün mew ka fey ti rume fentren ayüwün taiñ nieel kisu ni adkiñ mew eymün tamün duam? **10** Antü ka pun llellipukefiyiñ ta Ngünechen eluaeñmew taiñ wiñome pewtuael ka leliwüluwtuael femngechi tamün eluwafiel tüfeychi kimün petu tamün nienon ta mupiltun. **11** Ayüleñ ta Ngünechen mew iñchiñ taiñ Chaw ka taiñ Ñidol Jesus, kelluaeñmew femngechi taiñ pepi amuael tamün witrankontuwmeafiel. **12** Ka femngechi ta Ñidol eluaeymünmew tamün adümael ka tamün doy nieael piwkeyewün ta welukonkechi eymün ka itrokom kakelu pu che mew, chumngechi ta iñchiñ piwenkiewiyiñ ta eymün. **13** Eluaeymünmew

newen tamün piwke mew, lif mongen ka nienolu chem yafkan rume Ngünechen ñi adkiñ mew iñchiñ taiñ Chaw, feyichi wiñometule taiñ Ñidol Jesucristo itrokom ta kisu mew mülelu. Felepe may.

4

Ngünechen ñi tutekeetewchi mongen

¹ Fewla, pu peñi ka lamngen, llellipuwayiñ ka werküwayiñ ta tüfa Ñidol Jesus ñi üy mew: amuleay tamün nien küme nor mongen (chumngechi ta dew amuley tamün femken) ka chumngechi ta iñchiñ kimeltuwiyiñ tamün femael femngechi tuteaymün ta Ngünechen mew. ² Eymün kimniefimün tati kimeltun tamün eluwfiel Ñidol Jesus ñi awtoridad mew. ³ Ngünechen ta ayüniey, fey tamün nieael lifngechi mongen ta kisu mew, fey iney no rume tañi üñamyemekewnoael wentru ka domo engu no rume ñi wesa femmekenoael. ⁴ Fey kake kiñeke wentru feley ñi kimael ñi nieael kisu ñi kure kiñe lif mongen mew ka yamüwün mew, ⁵ welu wesa illutun mew no chumngechi femkey feytichi pu che kimnienofilu ta Ngünechen. ⁶ Fey iney no rume ñi rulmewnoael ka ñi ngünenkanoafiel kisu ñi peñi tüfachi dungu mew, fey Ñidol am rume fütra kutrankayafilu ta kom tüfachi dungu femkelu, chumngechi ta dew kimeltuwiyiñ. ⁷ Ngünechen am dullinoetew ta iñchiñ taiñ nieael wesa mongen, welu may taiñ nieael lif mongen ta kisu mew. ⁸ Femngechi tati pu che illamtufilu tüfachi kimeltun, illamtukelafi ta che ñi dungu müten, welu may illamtukefi ta

Ngünechen, tamün eluetew eymün kisu tañi Lif Küme Püllü.

⁹ Fey tamün piwkeyewael tamün pu peñi ka pu lamngen eymün, ngelay ka dungu tamün wirileluwafiel, Ngünechen ka müten am kimeltuetew ta eymün tamün welukonke piwkeyewael. ¹⁰ Fey eymün am famngechi femkelu ta itrokom ti pu peñi ka pu lamngen eymün ta müleyelu kom Masedonia trokiñ mapu mew. Welu llellipuwayiñ, pu peñi ka pu lamngen, ñi doy amuleael tamün piwkeyewün. ¹¹ Newentulemün tamün tüngduamküleael tamün mongen mew ka adngelluwkülemün kisu ke tamün küdaw mew, küdawküleaymün kisu tamün kuwü mew, chumngechi ta feypikünuwkeyiñ. ¹² Femngechi ta yamaeymünmew tati feyentulenolu ka femngechi tamün fillaluwkülenoael chem mew no rume.

Ñi wiñometuael ta Ñidol

¹³ Pu peñi ka lamngen, ayülen tamün kimael ñi chumlerpuael tati pu layelu, femngechi ta eymün tamün weñangkülenoael ti kakelu pu che reke, tüfey engün ta maneluwkülenolu Cristo mew. ¹⁴ Chumngechi feyentuleiñ ta Jesus ñi lan ka ñi wiñomongetun, ka femngechi feyentuleiñ ta Ngünechen ñi küpaltuafiel Jesus engün tati feyentulen lalu ta kisu mew. ¹⁵ Feymew feypiwayiñ ta eymün, Ñidol tañi kimeltun reke: iñchiñ, petu mongelekaliyiñ faw feychi küpatule wüla ta Ñidol, wüneluwlayayiñ tati pu lalu mew. ¹⁶ Fey Ñidol

kisu llemay nagpayay ta wenu mapu mew, fey allküngeay Ngünechen ñi dullin werken püllü ñi dungun ka ñi dungulngeael ta Ngünechen ñi kullkull. Fey ti pu feyentulen lalu ta Cristo mew, fey ta wüne wiñomongogetuay. ¹⁷ Fey wüla kay, iñchiñ tati petu mongelelu, yetuaeifimew kifentrür ta kisu engün mew, wenu tromü mew, femngechi taiñ trawüael ta Ñidol iñchiñ wenu mapu mew. Fey ta famngechi rumel müleaiñ ta Ñidol iñchiñ. ¹⁸ Yafültukuwmün may, welukonkechi tüfachi dungun mew.

5

¹ Fey tuntepu mew ngeael kay tüfachi dungu ka chem tripantu mew, pu peñi ka lamngen ngelay tañi adngelluwael tamün wirileluwafiel. ² Eymün fente küme kimnieymün chuchi antü mew rume wiñometuale ta Ñidol, akuay feychi eymün tamün doy üngümnenofiel, kiñe weñefe reke akukelu ta pun mew. ³ Fey ti pu che feypile: “Kom kümelkaley. Ngelay chem dungu rume” femngechi küparumeay kisu engün mew tati apümkangen, chumngechiakukey ñi kutran kiñe püñeñachi domo, femngechi pepi montulayay engün.

⁴ Welu eymün, pu peñi ka lamngen, mülelu dumiñ mew reke felelaymün, femngechi ta wiñometule ta Ñidol tañi akurumefemnoael kiñe weñefe reke. ⁵ Kom eymün müleymün ta pelon mew ka antü mew reke. Pun mew mülelaiñ ka dumiñ mew no rume. ⁶ Feymew llemay ngelay taiñ umawküleael tati kakelu che reke, welu may feley taiñ trepeluwküleael küme lif rakiduam mew taiñ üngümafiel feychi antü küpatuale ta Ñidol. ⁷ Tati pu che umawtukelu ka

ngollikünuwkelu üngümnielafingün ta Ñidol. ⁸ Welu iñchiñ am pelon mew ta mülelu, feley taiñ nieael lif küme rakiduam. Müley taiñ tukutuwküleael reke ta mupiltun mew ka piwkeyewün mew ka tukunieael kiñe kasku chumpiru reke, fey taiñ üngümnieaelchi montuluwün dungu. ⁹ Fey am Ngünechen elkünunoetew ta iñchiñ taiñ llowafiel tati kutrankangen, welu may taiñ dipuafiel ti montuluwün dungu ñi rangiñelwelen mew taiñ Ñidol Jesucristo. ¹⁰ Jesucristo ta lay iñchiñ mew femngechi ta mongeleliyiñ rume kam ta dew laliyiñ rume mongeleaiñ kiñentrür ta kisu iñchiñ. ¹¹ Feymew, yafültukuwmün ka welukonke newentuwkülemün, chumngechi ta dew amuley tamün femün.

Pablo ngülamfi tati pu feyentulechi che

¹² Pu peñi ka lamngen, llellipuwayiñ tamün yamafiel tati kündawkelu ta eymün mew tati longkolelu tamün ngülamkeetew ta Ñidol mew. ¹³ Müley tamün chetrokiafiel ka rume piwkeyeafiel, tati kündaw ñi femkeel mew engün, welukonke felemün tüngduamün mew.

¹⁴ Ka femngechi feypiwayiñ, pu peñi ka lamngen, tamün ngülamafiel tati ayünolu ñi kündawael, tamün yafülafiel tati ngañwadkülelu, tamün kelluafiel tati yafüduamkülenolu ka tamün nieael ngenoafeluwün itrokom che mew. ¹⁵ Kuñiwtkuwküleaymün, iney rume wesa femelmünmew, ka wiñome tamün wesa femtunoafiel. Tamün femafel, ayütuaymün tamün femael kümeke dungu, kake kiñeke eymün mew ka itrokom che mew.

16 Rumel ayüwkülekeaymün. **17** Rumel ngillat-ulekeaymün. **18** Mañumtuukeafimün ta Ngünechen itrokom dungu mew, fey tüfa am ayükelu ta Ngünechen eymün tamün femael, tamün feyentulen mew ta Cristo Jesus mew.

19 Famentukefilmün eymün mew tati Lif Küme Püllü. **20** Ngelay tamün illamafiel tati wewpikelu Ngünechen ñi werkuelchi dungu, **21** welu may feley tamün küme inaduamafiel kom dungu, femngechi tamün llowael tati kümeke dungu müten. **22** Famentuwmün itrofill wesake dungu mew.

23 Fey Ngünechen ka müten, tati tüngduam wülkechi Ngünechen, eluaeymünmew tamün fente küme lif mongen nieael. Ka montulnieafi tamün am, püllü, ka kuerpu femngechi tamün nienoael chem yafkan rume feychi küpatuale ta Ñidol Jesucristo. **24** Fey tamün montuletewchi Ngünechen rüf felekey müten, ka mupiay kom ñi pielchi dungu.

Lemoria pifalelchi dungu

25 Pu peñi ka lamngen, ngillatuñmaniemuñ ta iñchiñ kafey. **26** Lemoria piafimün ta kom tañi sakin pu peñi ka pu lamngen. **27** Yefaldunguwayiñ, ta Ñidol ñi awtoridad mew, tañi chillkatungeael tüfachi karta ta itrokom pu feyentulelu mew. **28** Fey taiñ Ñidol Jesucristo eluaeymünmew kisu ñi wülkeelchi piwkeyechen ta eymün mew. Felepe may.*

* **5:28** Kiñeke kuyfi wirin mew ngelay: “Felepe may”.

**Ngünechen ñi Küme Dungu
New Testament in Mapudungun (CI:arn:Mapudungun)**
copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mapudungun

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mapudungun [arn], Chile

Copyright Information

© 2011-05-16, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mapudungun

**© 2011-05-16, Wycliffe Bible Translators, Inc.
All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
e483fc1d-75da-5814-bcbc-2919e9a5acad